

SAVJETOVANJE O STANJU VODA

14 November 2007

U organizaciji Udruženja za zaštitu okoline "Zeleni - Neretva" Konjic i uz saradnju Općine Konjic i JKP Vodovod i kanalizacija u Konjicu je dana 07.11.2007. g. održano savjetovanje na temu stanja i razvojnih perspektiva upravljanja vodama na području općine Konjic.

Učesnici na savjetovanju je bilo ciljno-usmjerenog karaktera: pozvani su predstavnici organizacija i institucija koji su u neposrednoj ili posrednoj vezi sa korištenjem vode, razvojno-prostornim planovima općine i zaštitom okoline. Iako se neki od većih korisnika voda iz privrednog sektora (metalna industrija, ribogojilišta, rafting) nisu odazvali skupu ipak je skupu prisustvovao dovoljan broj učesnika koji je osigurao kvalitet savjetovanja. Inače, održavanje ovog skupa "Vode općine Konjic - stanje i razvojne perspektive" je podržano od strane sarajevskog ureda njemačke Fondacije Heinrich Böll. Kompletan izvještaj sa savjetovanja, koji je poslan na adrese svih učesnika, ovom prilikom objavljujemo u cjelosti:

IZVJEŠTAJ sa savjetovanja "Vode općine Konjic - stanje i razvojne perspektive";

Uvodna izlaganja su izložena sa sljedećim redom tema i izlagača:

- a) Vode općine Konjic u svjetlu klimatskih promjena
Amir Varišćević / Zeleni - Neretva Konjic
- b) Vode u prostornim planovima općine Konjic
Esad Omerović / Općina Konjic
- c) Stanje i razvojni planovi opskrbe vodom u općini Konjic
Suad Šćepanović / JKP Vodovod i kanalizacija

Nakon kvalitetnih izlaganja razvila se plodna rasprava učesnika u kojoj je osim osnovne teme (pitka voda), rasprava vođena i o drugim aspektima korištenja voda u općini Konjic. Ističemo neke od raspravljanih tema:

1. Veliki industrijski potrošači moraju se ozbiljno pripremiti na racionalizaciju potrošnje pitke vode u tehnološke svrhe, bilo alternativnim izvorima ili uvođenjem zatvorenog (reverzibilnog) sistema korištenja voda. Skora povećanja cijena, ali i prioriteta u snabdijevanju građana brzo će ih usmjeriti na rješavanje sadašnjeg stanja.
2. Industrijski korisnici voda kao zagađivači se nalaze pred obavezom osiguranja okolinske dozvole kao uslova za rad, te se već sada mora raditi na tome početno naredne 2008. g. ističe prelazni period rada sa privremenim saglasnostima.
3. Ribogojilišta na pritokama na kojima su i vodozahvati za vodovode trebaju biti svjesni da će u budućnosti prioritet korištenja vode imati potrebe građanstva i naselja te se u skladu s tim trebaju razvijati racionalne metode u korištenju voda.
4.). Ubrzo će voda u troškovima domaćinstava prestati da bude najmanja troškovna stavka te se u skladu s tim moraju mijenjati dosadašnje navike (rasipnički mentalitet).
5. Građani iz prigradskih naselja koji su uz velike investicije priključeni na gradski vodovod koji garantuje sigurnost i kvalitet u snabdijevanju vodom ne mogu priključak na gradski vodovod tretirati kao "rezervnu varijantu"; jer su zadržali stare lokalne izvore snabdijevanja, a vodu iz gradskog vodovoda koriste samo kada lokalni izvori presuše. Takve investicije nisu opravdane te je u takvim okolnostima neopravdano dalje širiti mrežu gradskog vodovoda.
6. Na osnovu negativnih iskustava drugih ukazano je na potrebu opreza pri izradi ugovora o davanju koncesija za izgradnju mini hidroelektrana kako bi se trajno zaštitile potrebe za vodom lokalnog stanovništva.
7. Istaknut je u negativnom kontekstu primjer devastacije okoliša pri izvođenju radova u koritu rijeke Treštanice na izgradnji mini hidroelektrane čiji se završetak uskoro očekuje. Očito se u interesu smanjenja troškova i povećanju profita investitori rijetko pridržavaju naloga iz okolinske dozvole, a kontrola u vidu inspekcijskog nadzora u potpunosti izostaje ili je pak totalno neefikasna.
8. U raspravi je poseban akcenat stavljen na potpuno zanemarivanje Jablaničkog jezera i okruženja kao značajnog potencijala sa aspekta turističkog razvoja. U osnovi problema leži velika oscilacija nivoa akumulacije čak i u ljetnim mjesecima. Opravdanje EP BiH i nekih drugih institucija (vodoprivreda) o isključivoj namjeni akumulacije za energetske potrebe te obavezi pražnjenja radi održanja programiranog protoka nizvodno je neprihvatljivo. Ne samo što se opravdanja temelje na odlukama starim više od 50 godina nego na činjenici da je turistička koda održavana zahvaljujući jedinstvenom tehničkom sistemu HE Jablanice i HE Rama (Ramska akumulacija je skoro duplo veća od Jablaničke) sve dok je cio elektro-energetski sistem bio u okviru jedinstvenog predizveća. Znači, osnovni razlog je u neusklađenom sistemu rada EP BiH i EP HZHB, ali i u napućenom sistemu odnosa i vremena rada TE i HE u okviru EP BiH. Obzirom da u razvojnim planovima Konjica, Jablanice i Prozora turističko-razvojni aspekt Jablaničkog jezera ima značajnu ulogu mora se insistirati na održanju turističke kote u ljetnim mjesecima.

